

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР НАУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПВ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ
ІНСТИТУТ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАЗАХСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. С.СЕЙФУЛЛІНА

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ

*Матеріали
міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції*

Частина 2

**26-27 квітня 2012 року
Україна, м. Тернопіль**

УДК 63.001:57:001:62.001:33.001

ББК 65.5

Ф 78

Формування конкурентоспроможної економіки: теоретичні, методичні та практичні засади: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 26–27 квітня 2012 р. Ч.2. – Тернопіль : Крок, 2012. – 299 с.

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції “Формування конкурентоспроможної економіки: теоретичні, методичні та практичні засади” з актуальних технологічних, технічних, соціально-економічних та екологічних проблем і основних напрямів конкурентоспроможного розвитку країн в умовах нестабільності ринкової економіки.

Редакційна колегія:

Баланюк І.Ф., д.е.н., проф.; Бахмат М.І., д.с-г.н., проф.; Бендера І.М., д.пед.н., проф.; Вергунов В.А., д.с-г.н., проф., член-кореспондент НААН; Водяник І.І., д.т.н., проф.; Гевко Р.Б., д.т.н., проф.; Гораш О.С., д.с-г.н., проф.; Гриник І.В., д.с-г.н., проф., академік НААН; Дзядикевич Ю.В., д.т.н., проф.; Демчук М.В., д.вет.н., проф.; Дусановський С.Л., д.е.н., проф.; Жуковський О.М., д.с-г.н., проф.; Іванчук Н.Л., д.е.н., проф.; Капітанець О.М. – доктор філософії, проф.; Касянчук В.В., д.вет.н., проф.; Кваша В.І., д.с-г.н., проф.; Коняхін О.П., д.вет.н., проф.; Кухтин М.Д., д.вет.н., с.н.с.; Лучик С.Д., д.е.н., проф.; Любимський О.І., д.с-г.н., проф.; Овчарук В.І., д.с-г.н., проф.; Пархомець М.К., д.е.н., проф.; Приліпко Т.М., д.с-г.н., проф.; Рижівський І.П., д.с-г.н., проф.; Савченко Ю.І., д.с-г.н., проф., академік НААН; Стравський Я.С., д.вет.н., с.н.с.; Цвігун А.Т., д.с-г.н., проф., член-кореспондент НААН; Шевчук В.К., д.с-г.н., проф.; Бакушевич І.В., к.е.н., проф.; Бакушевич Я.М., к.т.н., проф.; Бурак М.В., к.т.н., доцент; Вітровий А.О., к.т.н., доцент; Гарасимчук І.Д., к.т.н., доцент; Сидорук Г.П., к.с-г.н.; Капітанець С.В., к.пед.н., доцент; Крижанівський Я.Й., к.вет.н., с.н.с.; Лаврук П.П., к.т.н., доцент; Мелешенко Н.М., к.е.н., доцент; Морозевич О.А., к.е.н., доцент; Несторишен І.В., к.е.н., доцент; Перкій Ю.Б., к.вет.н., с.н.с.; Олійник О.Р., к.е.н.; Пуцентейло П.Р., к.е.н., доцент; Розум Р.І., к.т.н., доцент; Рудь А.В., к.т.н., доцент; Сава А.П., к.е.н.; Сасяко М.Г., к.е.н., доцент; Семенишена Н.В., к.е.н., доцент; Сенік І.І., к.с-г.н.; Сидорук Б.О., к.е.н.; Слободян В.Д., к.е.н., проф.; Солян М.Я., к.с-г.н.; Туржанський В.А., к.е.н., доцент; Цуп В.І., к.с-г.н., с.н.с.; Шелудченко Б.А., к.т.н., проф.; Ящук Т.С., к.с-г.н.

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН
(протокол № 2 від 4.05.2012 р.)*

Відповідальний за випуск:

к.е.н., Сава А.П.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-038-0 (нове видання)

ISBN 978-617-692-040-3 (частина 2)

© Тернопільська ДСГДС ІКСГП НААН, 2012

✓ ТОМІЛІН Олексій	
Диверсифікація аграрного виробництва як напрям оптимізації міжгалузевих відносин	226 ✓
ТРЕГУБ Олена	
Сучасний стан та перспективи розвитку рослинництва у лісостеповій частині Харківської області	228
ФЕДОРЧУК Наталія	
Аспекти конкурентоспроможності аграрного ринку	230
ФЕДОТОВА Тетяна, ЧЕРНИЧЕНКО Дмитро, ТУТУБАЛІН Андрій	
Основні напрями державного регулювання оплати праці	233
ФЕДОТОВА Тетяна, СКОТАРЬ Владислава	
Проблеми соціальної інфраструктури у формуванні трудового ресурсу аграрного сектору економіки	235
ХУДЯКОВА Ганна	
Сучасна економічна наука: сутність оборотних активів	237
ЧЕМЕРИС Ірина	
Стан і ефективність виробництва продукції рослинництва на регіональному рівні	239
ЧЕРЕВАЧ Інна	
Забезпечення економічної безпеки стратегічних об'єктів України	242
ЧЕРЕДНИЧЕНКО Анастасія	
Соціально-економічні відносини в контексті глобалізації та інтеграції України до країн Європейського співтовариства	244
ЧЕРЕДНИЧЕНКО Олександр	
Загрози економічної безпеки держави в умовах світової фінансової кризи	246
ЧЕРНИК Діана	
Використання земельних ресурсів в умовах формування багатоукладної економіки	249
ЧИГРИНОВ Євген, ПОНОМАРЕНКО Оксана,	
АРТЕМЕНКО Володимир	
Вплив обладнання ферми доїльними установками УДМ-200 «Брацлавчанка» на продуктивність праці робітників	251
ЧОРНОБИЛЬ Олександр	
Місце і роль адаптації персоналу в системі управління персоналом організації	253
ЧУБАРЄВА Людмила	
Вплив податків на конкурентоспроможність країни	255
ЧУХЛІБ Алла	
Методичні аспекти оцінки ефективності використання льоносіровини	258

4. Розпорядження Президента України „Про комісію з розробки Концепції державної регіональної політики України” від 30 верес. 1999 р. № 241/99-рп [Електронний ресурс] //Офіційний веб-сайт Верховної Ради України: Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Олексій Томілін

к.с.-г.н, доцент, директор,

Полтавська філія Європейського університету,

м. Полтава

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК НАПРЯМ ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖГАЛУЗЕВИХ ВІДНОСИН

Головним фактором забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства є впровадження диверсифікації в сільськогосподарське виробництво. Як відомо, диверсифікацію в аграрному секторі економіки застосовують з метою : зменшення ризиків, збільшення виручки підприємства, розширення номенклатури продукції, забезпечення більшої стабільності результатів та уникнення коливань в одержанні прибутку, освоєння нових виробництв, тощо [2]. Так, Зоренко О.В. у своїх дослідженнях підкреслює, що диверсифікація виробництва у сфері агропромислового комплексу – це розширення номенклатури й асортименту, зміна виду продукції, що виробляється підприємством, освоєння нових видів виробництва для підвищення ефективності виробництва, отримання економічної вигоди, запобігання банкрутства з урахуванням екологічних та соціальних потреб населення [3, с. 144–147]. На думку деяких авторів, диверсифікація сільської економіки пов'язана як із урізноманітненням сільськогосподарського виробництва, так і з розширенням сфери несільськогосподарської діяльності на селі, виступає “користувачем” надлишкових ресурсів та мультиплікатором нових робочих місць і можливостей одержання доходів, що, зважаючи на обмеженість економічних процесів на селі, є ключовим елементом сільського розвитку. Поряд із цим несільськогосподарська зайнятість як результат диверсифікації є основною рушійною силою для розвитку як сільських територій, так і сільського господарства, забезпечення продовольчої та екологічної безпеки, економічного зростання, добробуту населення [4, с. 132]. Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року наголошується: “сприяти географічній диверсифікації зовнішніх ринків збуту продукції аграрного сектора” [1].

На нашу думку, з метою зменшення величини ризику діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищення їх фінансової стійкості необхідно раціонально поєднувати ступінь спеціалізації та диверсифікації, а сільськогосподарським товаровиробникам доцільно організувати виробництво такої продукції, робіт, послуг оплата яких при їх реалізації буде обов'язково проводитись лише грошовими коштами. З метою забезпечення повної платіжної готовності товарообмінні (бартерні) операції повинні бути зведені до мінімуму. Особливості антикризового управління аграрними підприємствами пов'язані, головним чином, з особливостями самого сільського господарства. Ми вважаємо, що вихід із ситуації, яка склалась в аграрному секторі, бачиться в розробці та реалізації наступних антикризових заходів:

- удосконалення системи державного регулювання агропромислового комплексу (розвиток ринкової інфраструктури, створення ефективного організаційно-правового механізму господарювання та ін.);
- забезпечення еквівалентності обміну між сільським господарством та промисловістю на основі паритету цін;
- удосконалення кредитно-фінансової та інвестиційної політики держави;
- організація закупівлі сільськогосподарської продукції та оптовий її продаж через аграрні біржі;
- формування економічного середовища для впровадження досягнень науки і техніки, створення центрів інформаційно-консультативного обслуговування сільського господарства;
- удосконалення організації праці та виробництва, підвищення кваліфікації кадрів, зокрема, керівників;
- перехід до енергозберігаючого господарювання;
- впровадження прогресивних технологій, механізації та автоматизації виробництва;
- розрахунок коефіцієнта співвідношення річного грошового потоку та загальної суми кредиторської заборгованості для оцінки фінансової спроможності підприємства;
- з метою зменшення величини ризику діяльності підприємства поєднувати спеціалізацію з диверсифікацією виробництва;
- розширення підготовки спеціалістів у галузі антикризового управління.

Таким чином, заходи спрямовані на оздоровлення фінансової системи України можуть дати позитивні результати лише за умови санації фінансів базової ланки економіки – підприємства та організацій. Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що підвищення рівня диверсифікації діяльності аграрного підприємства необхідно здійснювати надзвичайно обережно, враховуючи в кожному випадку специфіку виробництва, структуру конкуренції на ринку збуту готової продукції. На нашу думку, диверсифікація аграрного виробництва є один з напрямів оптимізації міжгалузевих відносин в аграрній сфері економіки. Диверсифікація аграрного виробництва дасть змогу підприємству ефективно впливати на ринок, сформувавши чітку стратегію

розвитку, а відтак отримати високі активи, уникнути можливого ризику.

Література

1. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158.
2. Береза І.В. Лізинг імпоротної техніки в АПК / І.В. Береза // Агроінком. – 1998. - №6. - С.16.
3. Зоренко О. В. Диверсифікація аграрного підприємства : сутність, напрями, види /О. В. Зоренко // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. –2005. – № 1. – С. 144–147.
4. Ткачук В.І. Диверсифікація сільської економіки: соціально-економічний ефект // Економіка АПК №4. – 2009. – 129–132.

Олена Трегуб

асистент,

ХНАУ ім. В.В. Докучаєва,

м. Харків

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА У ЛІСОСТЕПОВІЙ ЧАСТИНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті проведено дослідження стану галузі рослинництва у лісостеповій частині Харківської області в сучасних умовах господарювання, визначені напрями і перспективи її розвитку з метою забезпечення продовольчої безпеки держави.

За період з 01.01. 2006 по 01.01.2012 року обсяг виробництва продукції рослинництва сільськогосподарськими підприємствами лісостепової частини Харківської області збільшився і за деякими показниками досяг запланованих Державною Цільовою Програмою розвитку українського села на період до 2015 року [1] норм.

Не зважаючи на збільшення обсягів виробництва продукції рослинництва, обсяг споживання продуктів харчування рослинного походження населенням лісостепової частини області поступово знижується [2]. Так, за даними Головного управління статистики у Харківській області [3] у 2011 році рівень споживання картоплі однією особою в середньому за місяць в порівнянні з 2005 роком, знизився у 1,4 рази, овочів та баштанних - у 1,3 рази, хлібу та хлібних продуктів - у 1,7 рази.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ

*Матеріали
міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції*

26 – 27 квітня 2012 року

Частина 2

Відповідальний за випуск:
к.е.н., Сава А.П.

Комп'ютерний набір і верстка
Погребняк І.І.

Адреса редакції:
Тернопільська ДСГДС ІКСГП НААН
46027, Україна, м. Тернопіль,
вул. Тролейбусна, 12,
тел/факс +38 0352 436144

Підписано до друку 7.05.2012 р. Формат 60х90/16.
Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 16,33
Тираж 300. Замовлення № 89.

Віддруковано з готових діапозитивів в СМП «ТАЙП»
вул. Чернівецька, 44 б, м. Тернопіль, 46000
Тел. +38 0352 527500; +38 0352 52616